

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Прев 1093/2024
27.02.2025. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Бранка Станића, председника већа, Татјане Миљуш и Татјане Ђурица, чланова већа, у парници тужиоца „ARIUS“ АД у стечају из Београда, чији је пуномоћник Драгана Радовић, адвокат из ..., против туженог „ТЕЛЕНОР“ ДОО из Београда, чији су пуномоћници Александар Петровић и Бранислав Глогоњац, адвокати из ..., ради накнаде штете, вредност спора 116.866.480,16 динара, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Привредног апелационог суда Пж 6375/22 од 14.09.2022. године, у седници већа одржаној дана 27.02.2025. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужиоца изјављена против пресуде Привредног апелационог суда Пж 6375/22 од 14.09.2022. године.

Образложење

Пресудом Привредног суда у Београду П 2123/10 од 24.02.2010. године, у ставу I изреке, одбијен је тужбени захтев тужиоца којим је тражио да суд обавезе туженог да плати износ од 116.866.480,16 динара са законском затезном каматом према Закону о висини стопе затезне камате од 15.06.2008. године до исплате. Ставом II изреке обавезан је тужилац да туженом на име трошкова парничног поступка плати износ од 284.000,00 динара.

Пресудом Привредног апелационог суда Пж 6375/22 од 14.09.2022. године, настављен је поступак по жалби тужиоца изјављеној против пресуде Привредног суда у Београду П 2123/10 од 24.02.2010. године. Одбијена је као неоснована жалба тужиоца и потврђена је наведена првостепена пресуда.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужилац је изјавио благовремену и дозвољену ревизију због погрешне примене материјалног права.

Испитујући побијану пресуду у границама прописаним одредбом члана 408. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“ бр. 72/11 ... 10/23 - др.закон), Врховни суд је одлучио да ревизија није основана.

-2-

У поступку доношења побијане пресуде није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку на коју суд у ревизијском поступку пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, странке су 22.11.2006. године закључиле Уговор о дистрибуцији електронске допуне. Предмет уговора је успостављање техничких услова за пружање услуге електронске допуне *prepaid kredita* и дистрибуција електронске допуне *prepaid kredita*. Чланом 3. уговора, предвиђено је да је тужилац као дистрибутер овлашћен и обавезан да реализује предмет овог уговора у своје име, а за рачун туженог и на тај начин допринесе повећању обима коришћења и олакша приступ и унапређење продаје туженикових производа и услуга. Уговор је закључен на одређено време, на период од једне године. Није било спорно да тужилац, као дистрибутер није имао ексклузивно право дистрибутера и да закључени уговор није ограничавао туженог у закључивању уговора исте или сличне садржине са истим или сличним предметом под истим комерцијалним условима, са било којим трећим лицем. Чланом 14. уговора тужилац као дистрибутер се обавезао да туженом плати нето износ свих електронских допуна *prepaid kredita* извршених у *prepaid* систему, који представља и накнаду за услуге коришћења *gsm* мреже увећан за припадајући порез на додату вредност, по факури коју испоставља тужени, у року од 8 дана од пријема испостављене фактуре, а обавеза туженог је била да тужиоцу плати уговорену провизију која се током уговорног односа мењала закључењем наведених анекса уговора. Није било спорно да је дуг тужиоца за период од 31.08.2007. године до 19.08.2008. године износио 42.972.900,00 динара, а од 11.09.2007. године 7.347.100,00 динара. Није било спорно да је као гаранцију за добро извршење посла тужилац туженом издао банкарску гаранцију чија је последња вредност износила 6.000.000,00 динара. Чланом 18. уговора уговорено је право туженог да уколико дистрибутер, овде тужилац, не измири своје обавезе у року од 8 дана од пријема опомене, тужени има право да искључи све платне терминале дистрибутера и његових подуговарача из промета, док тужилац не измири све доспеле, а неплаћене обавезе и не достави нову гаранцију у смислу овог члана. Није било спорно да је тужени 15.07.2008. године искључио све платне терминале тужиоца, због доспелих, а неизмирених дуговања тужиоца према туженом у износу од преко 48.000.000,00 динара.

На основу утврђеног чињеничног стања нижестепени судови су јединствени у оцени да је тужени основано и у складу са уговором искључио све платне терминале тужиоца. Нижестепени судови предметни облигациони однос квалификују као уговор о делу и налазе да је тужилац имао неизмирени дуг према туженом, па како дуг није платио нити је повећао износ банкарске гаранције до висине актуелног дуга на чему је инсистирао тужени у свом допису, то онда тужилац не може потраживати накнаду штете због раскида уговора, јер управо тужилац није испунио своје уговорне обавезе. Како је тужени раскинуо предметни уговор у складу са одредбом члана 18. уговора, нема кривице туженог за евентуалну штету коју трпи тужилац због раскида уговора, због чега су нижестепени судови одбили тужбени захтев.

Ревизија тужиоца није основана.

-3-

Не могу се као основани прихватити ревизијски наводи да је тужилац испунио претежни део своје обавезе јер је успоставио техничке услове за пружање електронских допуна претплаћеног кредита и дистрибуцију електронских допуна претплаћеног кредита, те да се ради о облигацији циља која је испуњена успостављањем техничке и софтверске базе која омогућава наплату услуга од стране туженог посредством тужиоца.

Према оцени Врховног суда, предметни уговорни однос мешовите је природе јер у себи садржи елементе уговора о делу (предузимање техничко - технолошких радњи на успостављању мреже), али и уговора о налогу у делу у ком је тужилац овлашћен да за рачун туженог изврши наплату електронских допуна rgeraid кредита извршених у rgeraid систему и тај износ пренесе на туженог (члан 14. уговора). Управо у делу у ком је требало да као налогопримац иступа за рачун туженог и на туженог пренесе нето новчане износе остварене продајом rgeraid кредита, тужилац је повредио своју уговорну обавезу, будући да је од 11.09.2007. године имао дуг према туженом у износу од 7.347.100,00 динара, који дуг није исплатио, нити је доставио нову банкарску гаранцију за уредно извршење посла како је то предвиђено чланом 18. уговора. Неиспуњење наведене обавезе не може се сматрати незнатним како то тврди ревидент, без обзира што је тужилац испунио обавезе у којима је иступао као посленик, јер се ради о једном уговору мешовите природе, па све уговорене обавезе чине јединство и морају бити уредно испуњене, без обзира на њихову различиту правну природу. Стога, у конкретном случају били су испуњени услови за раскид уговора због неиспуњења у складу са општим правилима из члана 124. Закона о облигационим односима, па тужилац као страна која је повредила уговор, нема право на накнаду штете.

Позивање ревидента на одредбу члана 135. Закона о облигационим односима није од значаја на правилност побијаних одлука, из разлога што се наведена одредба односи на раскидање или измену уговора због промењених околности, што није предмет овог поступка.

Како не постоје разлози због којих је ревизија изјављена, као ни разлози о којима ревизијски суд води рачуна по службеној дужности, Врховни суд је применом одредбе члана 414. став 1. Закона о парничном поступку одлучио као у изреци.

**Председник већа – судија
Бранко Станић, с.р.**

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић